

April 2019

Robotbyen Odense

Vidste du, at Odense kaldes Robotby? Hvordan er den mon blevet det? Og hvad er det særlige ved de der Odense-robotter? I maj, juni og juli tager Møntergården en tur ind i både fremtid og fortid, når vi sætter spot på historien om byens robotindustri med en lille pop up-udstilling og et udvalg af spændende aktiviteter.

Pop up-udstillingen er en del af et forskningsprojekt om Industri i det 21. århundrede, som museet lige nu gennemfører i samarbejde med Danmarks Industrimuseum i Horsens og SDU. Med den lille pop up-udstilling kan du som noget helt særligt få et kig ind i forskningsprojektet og se, hvad museet indtil nu har fundet ud af om byens robothistorie.

Du bliver lidt klogere på, hvad der foregår i byens robotvirksomheder, og samtidig kan børn og legesyge voksne prøve opgaver, som passer til en robotudviklers arbejde.

Udstillingen lægger også op til, at du kan dele din opfattelse af robotbyen og udstillingen. Er robotter interessante og relevante for dig i en udstilling? Hvilken historie overraskede dig mest? Og hvad er din viden om robotterne i byen? Med din hjælp kan museet blive klogere på, hvordan vi bedst fortæller historien om robotbyen i fremtiden.

Pop up-udstillingen er åben

3. maj - 28. juni: alle weekender kl. 11-15 (Dog ikke 25. og 26. maj!)

2. juli - 2. august: tirsdag til fredag kl. 11-15.

Børnerobotter og aktuelle robotforedrag

Foruden pop up-udstillingen byder vi indenfor til en række særligt tilrettelagte arrangementer i robotternes tegn. Blandt andet med robotweekend for børn, hvor Teknologiskolen fra SDU vil stå for teknologiworkshops, og man kan prøve sjove lege- og læringsrobotter. For de voksne serverer vi en række højaktuelle foredrag - både om forskningsprojektet og om Odense Stålskibsværft, Robotbyen Odense, byfortællinger og robotternes påvirkning af vores liv i fremtiden.

Se flere detaljer på museets hjemmeside og Facebookside.

Tøndebrønd fra middelalderen udstilles på Albani

Albani Bryggerierne fejrede torsdag den 11. april deres 160-års jubilæum og indviede i den forbindelse en ny udstilling om bryggeriets historie og menneskene bag ølproduktionen. Odense Bys Museer bidrager til udstillingen med udlånet af en ganske særlig museumsgenstand, i form af en knapt tre meter høj (og i sin tid dyb) brøndkonstruktion fra 1300-tallet.

Helt speciel konstruktion

Brøndkonstruktionen blev i foråret 2014 fundet af museets arkæologer under de omfattende udgravninger på I. Vilhelm Werners Plads langs Thomas B. Thriges Gade. Brønden består af to egetræstønder med tøndebånd af flækkede hasselgrene, som engang i 1300-tallet blev bragt til Odense fra henholdsvis det vestlige Tyskland og det nordlige Belgien med handelsvarer. Tønderne blev siden genbrugt, nedgravet og placeret oven på hinanden, så de kunne fungere som en brønd. I brøndens bund lå et stenlag og adskillige teglstensrør, som i middelalderen sørgede for at føre vand til brønden fra omgivelserne.

Danmarks ældste bryggeri

Arkæologerne fandt desuden rester af en bygning tæt på brønden, som viste sig at tilhøre det hidtil ældste kendte bryggeri herhjemme. Det blev derfor besluttet at udgrave og optage tønderne del for del og konservere træet, så tøndebrønden efterfølgende kunne samles igen.

Bryggeri og museum arbejder sammen

Brønden har tidligere været udstillet på Møntergården som en del af udstillingen "Knuds Odense - Vikingernes By", hvor Albanifonden forud havde bidraget med økonomiske midler til konserveringen af tøndebrønden. I forbindelse med udlånet har Albani Bryggerierne bekostet en specialbygget og klimatiseret udstillingsmontre, så den middelalderlige tøndebrønd kan udstilles sikkert og bidrage til fortællingen om Odenses 700 år lange bryggerihistorie.

Med smag for historien

På Anarkist - Beer & Food Lab i Albanigade kan man se den spændende udstilling med forskellige installationer, som har til formål at fortælle ikke bare Albanis historie, men også historien om Theodor Ludvig Schiøtz, der etablerede Albani i 1859. Her vil man også kunne se Odense Bys Museers tøndebrønd, der i sin tid leverede øl til odenseanernes forfædre i den tidlige middelalder. Udstillingen kan ses frem til 31. december 2019.

Vi fejrer den nye udstilling i Carl Nielsens Barndomshjem

Tirsdag den 30. april bliver en stor dag i det lille museums historie. Om eftermiddagen har vi officiel åbning af den nye udstilling i det nyistandsatte Barndomshjem, og om aftenen har vi en stor åbningskoncert i Bramstrup Lade.

Kl. 15-17 åbnes den nye udstilling i Carl Nielsens Barndomshjem under stor festivitas med fællessang, musik og taler. Barndomshjemmet er blevet istandsat og ført tilbage til en mere oprindelig indretning. Ved hjælp af interiør, lyde, dufte, audioguides m.m. formidles historien om Danmarks gennem tiderne største komponist og hans fynske barndom. Nu er Barndomshjemmet en oplevelse for alle sanser, og du er velkommen til at komme og fornemme det hele til udstillingsåbningen. Det er gratis at deltage, men der er et begrænset antal pladser til rådighed. Den nye udstilling er blevet til med støtte fra Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat.

Kl. 20-21 danner Bramstrup Lade ramme for en flot og stemningsfuld koncert med mesterlig kor- og kammermusik. DR VokalEnsemblet og deres engelske chefdirigent Marcus Creed opfører bl.a. Carl Nielsens tre motetter for kor, som er blevet en klassiker i det danske korrepertoire. Oplev også et af Carl Nielsens kendteste værker, Blæserkvintetten fra 1922, spillet af fem af DR SymfoniOrkestrets dygtige soloblæsere. Sidst, men ikke mindst, byder DR VokalEnsemblet på et udvalg af Carl Nielsens mest elskede forårs- og sommersange, bl.a. Nu lyser løv i lunde, Se dig ud en sommerdag og Underlige aftenluft, hvor DR VokalEnsemblet synger sammen med publikum.

Pladserne i Bramstrup Lade er unummererede, og dørene åbner kl. 19.15. Entré 100 kr. + gebyr inkl. et glas vin ved ankomst.

[Køb billet til koncerten her](#)

Har du ikke mulighed for at deltage i den store åbning d. 30. april, er Barndomshjemmet åbent fra 1. maj til 30. september, tirsdag til søndag kl. 11-15.

H.C. Andersens drøm om et eventyrhus

En af de bedste kilder, vi har til H.C. Andersen i samtiden, er forfatteren Nicolaj Bøgh. Han var en del af kredsen omkring eventyrforfatteren. Efter H.C. Andersens død har Bøgh levende gengivet oplevelsen af og minderne om digteren. Kort efter H.C. Andersens død beskriver Bøgh digterens sidste dage i en artikel i Illustreret Tidende. Og i den mindes han en af Andersens yndlingstanker, som digteren aldrig nåede at fuldføre: at bygge sig en villa. Hvordan skulle sådan en villa så være?

"Ja, det kan jeg ikke sådan fortælle", sagde han, "men De kan tro, det skulle blive et eventyrhus! Jeg skal fortælle dem om entréen. Den skulle være rund med let glastag over og så med grønt op ad alle væggene,

og store træer skulle der gro til alle sider [...] rundt omkring i det grønne skulle alle de store digteres og Thorvaldsens buster stå, og midt imellem dem ville jeg så sidde og digte [...]."

H.C. Andersen nåede aldrig at realisere denne drøm. Han fandt aldrig sit hjem - og dog så alligevel: Hans eventyr bor i hjerterne på mennesker over hele verden. Han tilhører verden, men det er i Odense, han finder hjem.

Citatet er fra Illustreret Tidende årgang 16 (1875) nr. 831: "H.C. Andersens sidste dage" og blev anvendt af Odense Bys Museers bestyrelsesformand Henrik Dam, rektor for SDU, i forbindelse med hans tale ved grundstensnedlæggelsen til det ny H.C. Andersens Hus den 2. april 2019.

Eventyr-Almanak udvalgt til Årets Bedste Bogarbejde

Årets Bedste Bogarbejde - Forening for Boghaandværks årlige præmiering af det forgangne års smukkeste udgivelser - har fyldt en del på hylderne på Mediemuseets bibliotek og har i nogle år også været en del af museets udstillingstilbud. Det er derfor en stor ære, at en af vores egne produktioner "Eventyr-Almanak", tilrettelagt i samarbejde med H.C. Andersens Hus/Museum og sat og trykt i de arbejdende værksteder på Mediemuseet, er blevet udvalgt til Årets Bedste Bogarbejde 2019.

Erfarne frivillige bag bogen

"Eventyr-Almanak" samler 12 af Andersens eventyr, der har naturen i centrum, i en udgivelse med tilhørende evighedskalender. Den cykliske tidsopfattelse, der er indlejret i almanakken som genre, spejles også i eventyrernes omdrejningspunkt i naturens gang og den evige vekslen mellem liv og død, mellem vækst og forgængelighed. Almanakkens og eventyrenes holistiske perspektiv understreges desuden af bogens tilblivelsesproces, der strakte sig over et år, hvor Mediemuseets frivillige arbejdede med at producere bogen på bedste bogtrykmanér.

Få dit eget eksemplar

"Eventyr-Almanak" er tilrettelagt og redigeret af Lise Kapper, museumsinspektør ved Mediemuseet og Henrik Lübker, museumsinspektør ved H.C. Andersens Hus og Barndomshjem og indeholder udover de 12 eventyr også et efterord af Henrik Lübker. Almanakken er udgivet i både en dansk og engelsk udgave, oversat af John Irons, og kan erhverves for 148 kr. i H.C. Andersen Museum (Claus Bergs Gade 11, 5000 Odense C) og H.C. Andersens Barndomshjem (Munkemøllestræde 3-5, 5000 Odense C).

Vind i vingerne på Maderup Mølle

Vi er så spændte, at vi næsten ikke kan vente! Mandag den 17. juni bliver Maderup Vindmølle officielt genindviet, når Den Fynske Landsby inviterer bidragydere, venner af Landsbyen, efterkommere af mølleslægten på Maderup Mølle samt museumsklubbens medlemmer til at fejre, at der igen kommer vinger på vindmøllen. Borgmester Peter Rahbæk Juel indvier vindmøllen akkompagneret med sang af Simon Duus, der både er operasanger ved Det kongelige Teater og tipoldebarn af den sidste møller på Maderup Mølle.

Vil du være møllersvend?

Når vi igen får en fungerende vindmølle i Den Fynske Landsby, giver det os mulighed for at formidle fortællingen om dengang, da vand-og vindenergi ikke kun var et "grønt" og bæredygtigt valg, men den eneste måde, hvorpå man kunne trække energi ud af naturen. Til at hjælpe os med det får vi brug for en gruppe frivillige møllersvende, der har lyst til at arbejde med vindmøllen og formidle historien om den som en del af Levede Historie. Interesserede kan kontakte museet.

Se den gamle mølle i funktion

Selvom den officielle genindvielse først er mandag den 17. juni, så tager vi et smugkig på den nyrestaurerede vindmølle allerede dagen før - den 16. juni. Denne søndag inviteres alle Den Fynske Landsbys gæster til at kigge indenfor og se og høre mere om, hvordan den gamle mølle virker, når der er stor aktivitetsdag i Landsbyen.

Frivillig i Børnenes Baggård

I Børnenes Baggård har vi en gruppe frivillige, der formidler til børn og deres voksne i weekender og ferier. Og vi vil meget gerne have flere...

Som frivillig i Børnenes Baggård får man til opgave at hjælpe børnene med at indtage og opleve baggården, snedkerens værksted og snedkerfamiliens lejlighed. De frivillige snakker og leger med børnene. De frivilliges vigtigste opgave er at sørge for, at aktiviteterne og dialogen er på børnenes præmisser. Som frivillig arbejder man ved brændekomfuret, sidder med sytøj, spiller spil, leger i gården og meget mere. Vi vil gerne have flere frivillige til alle dele af baggården, men vi mangler i særdeleshed frivillige (m/k), der vil trække i snedkertøjet og formidle i vores snedkerværksted.

Tag børnene med

Du kan også melde dig som frivillig sammen med dine børn og børnebørn. Som frivilligt barn i Børnenes Baggård skal man hjælpe til med de voksnes gøremål, men også vise gæsterne, hvordan man leger med de gamle legesager. De frivillige går i autentiske dragter, men spiller ikke roller. Vi arbejder for åben dialog med børnene, og du skal være forberedt på mange sjove, gode og mærkelige spørgsmål.

Er du interesseret, så kontakt formidler Nana Mikkelsen på namik@odense.dk

Forår i Børnenes Baggård

Børnenes Baggård summer af liv og aktivitet hele foråret. Her må du røre ved det hele og prøve historien på egen krop. Kom og leg med!

Tinsoldater og kludedukker

Vi varmer op til påsken ved at lave vores eget legetøj som i gamle dage. Lørdag den 13. og søndag den 14. april kl. 11-15 står Børnemuseets formidlere klar til at støbe tinsoldater og lave kludedukker sammen med børnene. Og det er gratis for børn at deltage i Børnemuseets aktiviteter.

Besøg snedkerfamilien i Børnenes Baggård

Tirsdag den 16. og onsdag den 17. april mellem kl. 11-15 står snedkerfruen ved sit komfur og bager småkager eller andre lækkerier. Hvis du giver en hjælpende hånd med at hente vand ved vandpumpen eller fejrer i snedkerværkstedet, giver hun måske en smagsprøve. Børnenes Baggård, snedkerværkstedet og snedkerens lejlighed er åben i museets åbningstid påsken igennem. Klæd dig ud, og leg at du bor i lejligheden. Put dig i sengen, lav mad i køkkenet og dæk bord i stuen. Gå på opdagelse i snedkerens værksted og snus til de friske træspåner, byg dit eget skib og prøv det gamle værktøj. Se om du kan løbe med tøndebånd og gå på stylder på de toppede brosten eller tag et slag Ludo i den fine stue.

Snedker for en dag - leg med træ

Er du vild med høvlspåner og duften af træ? Så mød op til en weekend fyldt med træ, snitterier og værkstedsaktiviteter. Den 11. og 12. maj kl. 11-15 står børneformidleren klar til at modtage børn i værkstedet, hvor vi sammen skal undersøge hjemmelavet legetøj i træ. Hvordan laver man sin egen snurretop eller bygger sit helt eget skib? Kom og find ud af det i Børnenes Baggård.

Tøjvask som i gamle dage

I dag propper man bare det snavsede tøj i en vaskemaskine, og så er dét klaret, men sådan var det bestemt ikke i gamle dage. Besøg Børnenes Baggård den 8. og 9. juni kl. 11-15 og find ud af, hvordan man vaskede tøj i gamle dage. Der skal pumpes vand, høvles sæbe, vaskes, vrides og hænges tøj til tørre. Prøv på egen krop det store slid, som tøjvasken var, inden vaskemaskinen blev opfundet.

Forår i Den Fynske Landsby

Traditionen tro kan du i Den Fynske Landsby opleve mange af de gamle påsketraditioner, når vi byder velkommen til Påskehygge 18. - 22. april. Alle dage er fyldt med hyggelige, sjove og spændende oplevelser for alle aldre. Kokkepigerne har travlt i køkkenet med traditionelle påskeretter, og børn og voksne kan klippe gækkebreve, eller lave påskepynt af den gammeldags slags i påkestuen. Hestevognen kører hver dag, og på Præstegården er der åben stald kl. 11-13.

Kokkepigerne har travlt i køkkenet med traditionelle påskeretter, og børn og voksne kan klippe gækkebreve, eller lave påskepynt af den gammeldags slags i påkestuen. Hestevognen kører hver dag, og på Præstegården er der åben stald fra kl. 11-13.

Hestekræfter og æselører

I gamle dage var foråret tiden, hvor bonden havde travlt på markerne. Skærtorsdag den 18. april kan du opleve det flotte syn af forårets markarbejde. Her bliver der pløjet med flere spand heste, og der er også hjælp fra æsler.

Tonstunge traktorer

2. påskedag får vi besøg af Traktor-og Veteranklubben, som viser deres gamle traktorer og maskiner frem, mens de hjælper os med at save brænde og lave optænding til komfurerne. Børnene kan lave en kæphest, og de voksne kan hilse på ølbryggeren, som fortæller om det gode "Landsby-øl" og gerne giver en smagsprøve.

Af med frakken

Fårene skal af med den tykke "uldfrakke", som de hele vinteren igennem har nydt godt af. Søndag den 28. april kan du opleve, hvordan et får klippes med en gammeldags fåresaks, og se, hvor meget uld, der rent faktisk er på et får. Hvad er det så lige, at ulden bruges til? Det kan vores dygtige uldkoner fortælle om, og så kan I prøve kræfter med kartning af ulden.

Kom maj, du søde milde

Maj måned byder blandt andet på en sjov og hyggelig dag fyldt med gamle lege og folkedans. Kig ind søndag d. 12. maj kl. 11-15, hvor du kan lege, slippe latteren løs, lave et stykke legetøj i huggehuset og høre om legenes betydning i 1800-tallet. Odinkoret underholder med sanglege, og Bernstorffsminde Efterskole danser folkedans. Alle er velkomne til at lære trinene og danse med. Skulle tørsten melde sig, står ølbryggeren klar og fortæller om Landsbyøllet og deler gerne en smagsprøve ud. I Præstegårdens køkken kan du hilse på kokkepigerne og måske blive tilbudt en godbid.

Bededagsferie med varme hveder og store hunde

Traditionen tro byder vi på varme hveder i Præstegårdens køkken fredag den 17. maj kl. 11-15. Om søndagen den 19. maj får vi besøg af Broholmerhunde. Broholmeren er en hunderace med en meget spændende historie - og så er den "ægte" fynsk. Kom og mød de store, flotte hunde og få en snak med deres ejere.

Ung i 1800-tallet

Skumringsturen den 23. maj kl. 19-20.30 handler denne gang om ungdomslivet i 1800-tallet. Når man blev 14 år gammel og var nykonfirmeret, begyndte ungdomslivet og tjenestetiden, der varede, indtil man blev gift. Kom og hør om ungdomsliv på landet i 1800-tallet - og få en dram og en svingom til gildet. Tilmelding er nødvendig på 65514601 eller museum@odense.dk

Godt gammelt håndværk

Har du interesse i gamle huse, kan du på Håndværkets dag den 26. maj kl. 10-15 få mange nyttige tips og idéer, når murer, tømrer, maler og tækkemand fortæller om og demonstrerer deres håndværk.

Lækre retter med rabarber

I juni er afgrøder i haverne godt på vej, og søndag den 2. juni holder vi Rabarberdag kl. 11-15. Kokkepi-gerne vil sætte fokus på den smukke hårdføre plante ved at tilberede retter af stænglerne og fortælle om, hvad de kan bruges til. Rabarberen begyndte allerede i slutningen af april at vokse sig stor og kan høstes i maj og juni. Selvom mange kender til planten, er den ikke særlig gammel i de danske haver. Den kom til Danmark fra Asien i 1830'erne og var at finde i de fleste danske haver i 1860'erne. Stænglerne er ret så syrlige i smagen, men der findes masser af muligheder at anvende dem på. For det meste bliver de brugt på samme måde som frugt til saft, kager og marmelader, på trods af at rabarberen rent botanisk er en grøntsag.

Lul-lul rokken går

Søndag den 9. juni kl. 11-15 er dagen fyldt med spindeglade mennesker fra nær og fjern. Er du interesseret i uld og spinning, kan du få god inspiration, råd og vejledning. Det er også muligt at prøve kræfter med at karte og spinde.

Smag på historien

Koen malkes fra den 15. juni, og så er der mulighed for at smage på 1800-tallet søndag den 16. juni kl. 11-15, hvor vi tilbereder mad med rod i 1800-tallet. Man kan møde det åbne ildsted i det fattige husmandssted, det solide bondekøkken og den finere madlavning på Præstegården. Man kan smage og dufte og få en snak om råvarer, vilkår og madens betydning for bondebefolkningen.

Lørdag er Hørdag

Endelig holder vi Hørdag i Landsbyen lørdag den 22. juni, kl. 11-15, hvor hørgruppen bryder, hegler og skætter hørren for til sidst at kunne spinde garn af planten til beklædning. Det er en langsommelig, men meget spændende proces, man skal igennem for at kunne fremstille de bedste klæder.

Fortidsmindedag i øst og vest

Slots- og Kulturstyrelsen sætter fokus på de mange seværdige fredede fortidsminder i land og by på Fortidsmindedagen søndag den 28. april. Odense Bys Museer medvirker med to spændende ture, der begge er gratis.

Fortidsmindedag på Hindsgavl

Kl. 14 kan du komme med på en historisk tour de force på voldstederne ved Hindsgavl. Akkompagneret af fuglenes fløjten og omgivet af den skønneste natur kan du høre spændende fortællinger om et strategisk knudepunkt fra fortiden.

Skanserne ved Middelfart

Spredt over hele Danmark findes rester af militære skanser, der gav beskyttelse for soldaterne og fordele, såfremt fjenden skulle angribe. Nogle findes i dag som markante og velbevarede jordvolde, mens andre igen kun består af uanseelige og næsten skjulte forhøjninger imellem krat og skov. På Fortidsmindedagen 2019 kan du få en guidet tur til såvel det imponerende middelalderlige voldsted ved Hindsgavl såvel som fire af halvøens skanser, større og mindre, der er bevaret fra 1600-tallets svenskekrige, Englandskrigene 1801-1814 og de slesvigske krige 1848-1850 samt 1864. Halvøen var strategisk vigtig, da den var porten til Lillebælt og på vejen til en af de vigtigste fæstningsbyer i kongeriget: Fredericia.

En rask travetur i det grønne

Ruten er ca. fem kilometer lang og er flere steder kuperet, så almindeligt godt helbred må forudsættes. Turen byder til gengæld på både flot natur, imponerende fortidsminder og gode historier. Vi mødes ved parkeringspladsen ved Hindsgavl Slot, Hindsgavl Allé 7, 5500 Middelfart.

Fortidsmindedag ved Lindeskov

Er du mere interesseret i gravhøje fremfor skanser, kan du gå med ud i landskabet og se Lindeskov-dyserne på Østfyn. Mødetid- og sted er kl. 14 ved langdyssen nord for ejendommen Assensvej 56, 5853 Ørbæk.

Storstensgravene ved Lindeskov

Nogle af de første generationer af bønder i Danmark opførte det, vi med en samlebetegnelse kalder stortstensgrave - altså dysser og jættestuer. I titusindvis har de ligget i det danske landskab, men kun få er tilbage. Ved Lindeskov nær Ellested på Østfyn ligger en særligt velbevaret og spændende klynge. Var de jord- og stenbyggede høje opført som gravhøje, landskabsmarkører, templer eller dødehuse? Med udgangspunkt i Lindeskov-højene fortælles historien om, hvorfor man i århundrederne omkring 3500 f.Kr. flyttede tonstunge sten og enorme jordmængder omkring i landskabet for at opføre disse efterhånden sjældne mindesmærker. Turleder er museumsinspektør Malene Refshauge Beck, Østfyns Museer og museumsinspektør Mogens Bo Henriksen, Odense Bys Museer.

Husk: Solidt fodtøj og evt. regntøj. Der indgår en gåtur på ca. 3 km i fast terræn, heraf noget på skovstier.

Barnevognsvandring og babyfoto

Onsdag den 24. april er der endnu engang babyMUS for forældre på barsel og deres babyer. Her er det blevet tid til årets første vandring med barnevogn. Når alle har tanket op med "coffee to go", ruller vi barnevognene i roligt tempo gennem byen, mens museumsinspektør Camilla Schjerning giver en bred introduktion til Odenses historie. Oplev hvordan historien har sat sin præg på bybilledet og hør om både vikingeborge, snu biskopper, magtfulde konger, industribaroner og moderne gadegennembrud. Med andre ord: Bliv klogere på Odense, mens baby forhåbentlig tager en lur.

Vi gentager succesen

Månedens efter, onsdag den 29. maj, gentager vi en af sidste års helt store babyMUS-succeser: historisk foto af baby. Her får vi besøg af portrætfotograf Brit Ehlers, der er vant til at tage billeder af babyer og børn.

Med museets hyggelige 1800-tals-lejlighed som ramme klæder vi baby i kjole og krave, så billedet kommer til at ligne et, der er 120 år gammelt. Undervejs vil museumsinspektør Dyveke Skov Larsen fortælle lidt om dengang, fotografiet blev opfundet, og vise et par babybilleder frem fra gamle dage.

Begge arrangementer foregår kl. 10.30-12, og der er god plads til pludren, formiddagslur, bleskift og mælk - og kaffehygge og snak for forældrene.

Vi ses på Møntergården!

Gækkebreve i Den Fynske Landsby

På skolen fra Eskær kan du i løbet af påskedagene klippe gækkebreve. I vore dage kender de fleste traditionerne omkring gækkebrevene, som udløser et påskeæg til afsenderen, hvis modtageren ikke kan gætte, hvem det kommer fra, og omvendt skal afsenderen give et, hvis han/hun bliver gættet. Men hvor stammer traditionen fra?

Tysk inspiration

Gækkebrevenes "forløber" var de tyske bindebrev. Bindebrev var ofte kunstfærdige og dekoreret med farver, blomster og vers. De ældste kendte bindebrev er fra 1600-tallet, og skikken overlevede til langt ind i 1800-tallet.

Drilske breve

Et bindebrev var også et "drillebrev". Det indeholdt ofte en gåde, som man sendte folk på deres navnedag eller en af de fire tamperdage, og modtageren var hermed erklæret "bundet", indtil gåden var løst, eller til vedkommende havde løst sig ved at holde et gilde. I stedet for en gåde, kunne det også dreje sig om at løse en række knuder på en snor, som var bundet fast i brevet og ofte meget svær at løsne op eller umulig at løsne op. Det gjaldt om at placere brevet et sted, hvor modtageren ville få fat i det - og dermed "binde vedkommende".

Eksempel fra Fyn

Nedenstående brev blev sendt til den 15-årige Birte Hansdatter på Fyn:

"Jeg binder dig hverken med baand eller bast

Men med en Silkesnor saa fast

Nu venter vi paa, at du et godt Gilde vil give

med Kaffe og Mjød og Kringler fin

alt efter Viljen din

og frie Musikanter

Byd til Gilde hvem du vil

og hvem dit Sind staar til
mig du ikke forglemme maa...."

Brevet til Birte kom fra en veninde og afspejler sig i ønskerne om fortæring. I bindebrevne mellem karle kunne indholdet handle om for eksempel godt øl, brændevin og tobak. Bindebrevne kunne godt, i modsætning til gækkebrevne, have flere afsendere. En vennegruppe kunne rotte sig sammen og forsøge at afkræve en fest. Men der kunne også være tale om kærlighedsbrevne, der blev sendt mellem forelskede.